

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárásí Gazdaszövetség

ELŐFIZETÉSI ÁP:

Égész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.

Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:

BALKÁNYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felolós szerkesztő: Dr. CZIFRÁK JÁNOS.

Főmunkatárs: STERN HUGÓ.

Kiadó:

A Vendévidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a lap szerkesztőségébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyszeri hirdetésnél 30 fill., többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.

Nyilttér sora 50 fillér.

A muraszombati villanyvilágítás!

Muraszombat község jóideig még a vármegyei lakosság számára is külföld számba ment. Távól a vármegye központjától, elhagyatva fekdűt ez a kies hely és élte csendes téllenségben napjait. A nyolc évvel ezelőtt épült vasut rántotta ki Muraszombatot a feledés és ismeretlenség homályából s azok, akik a vasutal azután ezt a kies fekvésű helyet megközelítették, bámulattal beszéltek a muraszombati járás természeti szépségeiről, vend lakosságának a ravaszágig értelmes világlafogásáról és arról a hazafias szellemről, melyet a magyar iskola ezen a nemzetiségi vidéken megteremtett. A vasut nagy erővel indította meg a fejlődés munkáját és az eddig ténlenül heverő erők szárnyra kaptak és akcióképes férfiak vállalkoztak a nagy munkára, melynek célja Muraszombatot községgé felendítése és végeredményében a községnek nagyközséggé való átalakulása, mely, mint a háború után, sürgős megoldásra váró nagy feladat a község jövőndő fejlődésére döntő fontosságú lesz.

Ez a meleg érdeklődés és a község fejlődése iránt való rajongás teremtette meg a polgári iskolát, amely nagyrésztben a község és járás lakosságának áldozatkészségéből épült és a hatalmas mű a közeljövőben rendeltetésének át is lesz adva. Érhető, hogy ilyen körülmények között nagy érdeklődés kísérte Mursa József krapingói vállalkozó ajánlatát, aki késznek nyilatkozott Muraszombati közönsége részére a világlátási és ipari célokra szolgáló villanyerő rendelkezésre bocsájtani. A vállalkozó tervét kezdetben kétkedvvel fogadták, mert a multakban már többször történt kísérlet a villanyerő bevezetése körül, azonban ez mindig csütörtököt mondott, mert az eddigi összes tervek a községnek oly nagy mérvben való anyagi hozzájárulását involválták, amely a község teherbírási képességét mindenkor meghaladta. Meggyökeredezett elv volt tehát, hogy Muraszombathban tisztára a község anyagi erejének igénybe vétele mellett ezt a kérdést megoldani nem lehet. Ilyen volt a helyzet a multban és ilyen a jelenben is. Ma. midőn a község a város-háza megvételével 45.000 korona. a polgári iskola építésével 75.000 korona, a vasuti hozzájárulással 95.000 korona, a vásártér felállításával 23.000 korona terhet vállalt magára, még beszélni sem lehet arról, hogy a község saját erejéből létesítsen villamos műveket, melyek a legoptimizkusabb számítás mellett is pár 100.000 korona befektetést igényelnének. De még

az esetben is, ha a község az amugy is magas községi adó fokozásával a szükséges anyagi erőt előteremteni tudná, sem lehetne a vállalkozás rentabilitásáról beszélni, mert a muraszombati köz- és magánfogyasztás sokkal kisebb terjedelmű, sem hogy a vállalat ekkora befektetés hozadékát kifizetné. A jövő zenéje az, hogy a villanyerő rendelkezésre bocsájtása folytán Muraszombathban ipari telepek létesülhettek, melyre az itteni munkásviszonyok felette alkalmasak, de ezen távoli jövőbeli reményre maga a község akkora befektetést, mint amennyit a villanyos mű létesítése igényel, nem eszközölhet.

Mursa József vállalkozó alább ismeretendő ajánlata tehát különösen azért előnyös és rentabilis, mert a vállalkozó nem kizárólag Muraszombath kedvéért létesíti a művet, hanem a szomszédos Steier községekét is ellátja villanyerővel és így az üzem rentabilitását részben a kiterjedt fogyasztásban, részben pedig a rendelkezésre álló olcsó vízi erőben találja meg. A községre nézve pedig előnyös az ajánlat azért, mert a község semmiféle terhet magára nem vállal, csupán a vállalkozó előfizetője lesz, de viszont nyereségét abban fogja a község megtalálni, hogy a község területén a fogyasztóknak az áramot a község szolgáltatja s így egyrészt bizonyos befektetést nem igénylő nagy nyereségre van kilátás, másrészt pedig a községgel szerződve, meg lesz a garantiája annak, hogy a nem tulságos nagy haszonra törekvő község a lakóság szükségletét normális áron tudja ellátni. Muraszombath közviláglatása ezidő szerint a községnek 4000 koronájába kerül és erről a drága világlátásról el lehet mondani, hogy az valóságban nem létezik, mert helyell közel ötöt mécesek pislognak a vak sötétben és a vasuton érkező idegnek csak meglehetősen kéz és láb ügyesség mellett és nyaktörő vállalkozások után tudnak a községbe bejutni. Így tehát a villanyerő beállításra e téren is a szükséges javulás meg fogja hozni és semmi esetre se fog több kiadást igényelni az a világlátás, amely ezután lesz, mint az, amely eddigi évi 4000 korona fogyasztás mellett tényleg nincs.

Mursa József vállalkozásának csak egy szépséghibájáról lehet beszélni, amelyről itt, ott szó is hangzik és amely talán a vállalkozást némileg gátolná, de hihető, hogy végeredményében megakadályozni nem fogja s ez az, hogy a vállalkozás nem magyar és hogy a mű nem Magyarország, hanem Austria területén létesül. Azonban a helyi viszonyok kellő ismerete mellett és honorálva minden sovinizmust, mely a hazai ipar fejlesztését és erősítését tüzi ki célul,

a jelen esetben a vállalkozó cég, nem magyar volta akadályt nem képezhet. A mű ugyanis a Mura vízének kihasználására van alapítva s így természetszerűleg, a mű magyar területen nem létesíthető. De egyéb kény is a fentebb említett okokból soha el nem érhető, hogy kizárólag a magyar szükségletek kielégítésére épüljön a mű, mert a vállalkozás rentabilitása a szűk fogyasztás mellett így biztosítva nem lesz. A korábban magyar cégektől érkezett ajánlatok természetszerűleg is, mert nem vízi erőre voltak alapítva, oly költségek voltak, hogy a villanyerő létesítéséről beszélni sem lehetett. S amily szivesen kötne szerződést a járás közönsége magyar céggel, épp oly örömmel fogadja most a osztrák cég ajánlatát, mert az ügyek intézői meg vannak győződve, hogy most állott elő ez egyedüli lehetőségé annak, hogy Muraszombathban a villanyerő létesíthető legyen és ha ez az alkalom elszalajtódik, hosszú évtizedek mulnak el, amíg erről a kérdéstről itt ismét csak beszélni is lehet. Muraszombath természeti fekvésénél fogva szoros kereskedelmi és gazdasági összeköttetést tart a szomszéd Steierrel, de viszont magyarságát mindig hűen megőrizte s ezért nem szeretne még arra gondolni sem, hogy a vállalkozás ez okból bárhol is szimpátiára ne találjon.

Az áram Kraping mellett a Mura jobb partján felállítani tervezett telepből előreláthatólag 10000. Volt feszerevel bíró másodpercenként 50 Períódus forgó áram alakban Muraszombathban egy alkalmas helyen felállítandó transzformátor állomáshoz lesz vezetve legfeljebb 75 kilovatt mennyiségben.

A felső vezeték költségeit a krapingói központtól egészen a muraszombati transzformatorig ugy ezen vezeték fenntartási költségeit a vállalkozó viseli, de Muraszombath község kötelezi magát a Steyer határtól Iszakócz és Belatincon át vagy pedig a Steyer határtól Deklezsin és Barkóczon át a hatósági engedélyt illetve a telek és utulajdonosoktól a telkükön történendő átvezetésre az engedélyt megszerezni és az ezzel járó költségeket viselni, a muraszombati transzformator ugy a szükséges kapcsolási és biztonsági eszközöket, mégis az alsó vezeték előállítását és fenntartási költségeit a város viseli.

A szállított árammennyiség meghatározása céljára Muraszombath község a transzformator épületében egy hatóságilag igazított órát állít fel. Az óra az alsóvezeték áramgyűjtőjével lesz összekötve hogy ilyképen az alsóvezetékben elhasznált árammennyiség leolvasható és elszámolható legyen. A város az órát leolmozott és kifogástalan állapotban köteles tartani. Szabadságában áll vállalkozóknak tetszés szerinti időben az órát leszállítani, és fenntartja magának azt a jogot is, hogy saját költségen egy ellenőrző órát alkalmazhasson, mi-

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását,

hez alkalmas hely fentartandó. A vállalkozónak a transformator állomáshoz a mindenkori szabad ut biztosítandó és a megfelelő kulcsok átadandók lesznek.

Miután a világításra használt áram mennyisége, és motor hajtásra használt áram mennyisége külön külön megállapítandó lesz azért kötelezi magát a város az alsó árammal összekötött minden egyes motort hatóságilag igazított számlálólval elátni és azt kifogástalan állapotban fentartani. Szabadságában áll a vállalkozónak a számlálókat tetszése szerint ellenőrizni.

A számlálás minden hol 1. 2. vagy 3. napján egy hatóság közeg által a vállalkozó által kijelölendő személy jelenlétében eszközözendő.

Ipari célra 10 lóerős áramnál erősebb áram szállítást a vállalkozó magának tartja fenn, és jogosult közvetlen az illető fogyasztóval érintkezésbe lépni és tárgyalni, így esetben a város feljogosítja a vállalkozót, hogy a vezetékre használandó városi tulajdont szabadon és ingyen használhassa.

Az áramért fizet Muraszombat község a vállalkozónak következő díjakat: Világítás céljára használt áramért 60 fillért ipari célra használt áramért 20 fillért kilowattóránként.

A vállalkozó kötelezi magát Muraszombat községnek óránként 75 kilowatt áramot szolgáltatni, mi évente 300 napot számítva, napi 12 órai fogyasztás mellett 270.000 kilowattórát tesz ki, ennek ellenében kötelezi magát a város ezen árammennyiségből világítás céljaira az áramot évente legalábbis 25.000 kilowattórán át használni ami 15.000 koronát tesz ki.

A vállalkozó kötelezi magát lehetőleg 1917 év közepéig a telepet felállítani és ekkor az áramszállítást megkezdeni, és arról gondoskodni, hogy a metáni üzemzavarok a legrövidebb idő alatt elháríthatassanak.

A szerződés az áramszállítás napjától számítva 20 évre köttetik, rövidebb idő alatt elháríthatassanak.

A másodpercenként nyerendő 8 köbméter vízmög a wernseei kompon alul a Murából kis kivéve, egy 7000 méter hosszú műcatornán keresztülvetve és a két lépcsőzetes vizesés által 480 lóerős vízi erő nyerve.

Beeépítve lesznek a legújabb szerkezetű víznyomás által automatikusan szabályozható Francisféle vízturnák, melyek a forgó áram fejlesztőket működésbe hozzák.

Az üzem akadálytalan lebonyolítása céljából tartalékban tartatik egy Dieselműgéj.

A forgóáram-fejlesztők felszerelése előreláthatólag 10.000 Volt erős az okból lesz, hogy a villanyos erő nagyobb távolságra is nagyobb erőcsökkenés nélkül vezethető legyen.

Az ekkép létrejött magasabb feszerejű áram a város központjában felállítandó transformator állomáshoz lesz vezetve, innen pedig a város tetszése szerint az egyéb felszerelést áramot alsó vezetéken a város különböző részeibe vezet.

A vízi művek építése már megkezdődött, s tekintettel a jelenlegi rendkívüli időkre a telep építésének befejezését előre meghatározni nem lehet, de előreláthatólag az üzemnyitás 1917 év közepére várható, hacsak nagyobb akadályok az építkezést nem késleltetik.

Ez volna tehát a részletes terv, amely szerint a mű létesítése keresztülvihető lenne. Az ügy elintézésére kiküldött végrehajtó bizottság a most ismertett tervekét az ügy lelkes vezetőjének Pósfay Pongrácznak elnökléte alatt megtartott ülésében vizsgálata alá vette és azt nagy általánosságban már most helyesnek elfogadva Muraszombat község képviselői testülete elé terjesztette s a község a terveknek szakértő által való megvizsgálását rendelte el.

A szakértők véleményének beérkezése után azután a vállalkozóval a részletes és a község érdekét megvédő szerződés megkötése következik, mely után a tervnek illelőkése helyen való jóváhagyása érdekében fognak a szükséges lépések megtétni. Muraszombat községe bizalommal várja a község érkei iránt mindig meleg érdeklődést tanúsító vármegyei intéző körök erélyes támogatását ebben a kérdésben és így remélhető, hogy Muraszombat életébe és jövő fejlődésére döntő fontossággal bíró ezen vállalkozás sikerülni fog, úgyhogy a jövő évben már állni fog a mű és rendelkezésre áll a község részére szükséges villanyerő.

Bizunk a község lakosságában, hogy az eszme megvalósítása érdekében mindenki váltetett buzgalommal dolgozik és az a község, mely saját erejéből a vármegyében szinte egyedülálló kórházat, vasutat és polgári iskolát létesített, ebben a kérdésben is kellő érettséggel és joggal elvárható bölcsességgel fog dönteni.

Ellenségeink egyetlen reménye ma már a mi gazdasági és pénzügyi kimerülésünk. Ettől a reményüktől most megfoszthatjuk őket: jegyezzük az új hadikölcsönt.

A hadikölcsön.

Az új hadikölcsönre serényen folynak az aláírások és az országszerte megindult jegyzési mozgalom a legjobb reményekre jogosít. Semmi kétség sincs benne, hogy az új hadikölcsön eredménye méltó lesz az előző három hadikölcsön fényes sikeréhez. Az előző három hadikölcsön kerekén 4.3 milliárd koronát eredményezett, oly nagy összeget aminőre a legvérmesebb álmodozók sem számítottak. Hatalmas erőfeszítés volt ez a magyar gazdasági életnek, amely bizonyossá teszi azt a meggyőződésünket, hogy a közel öt hétre terjedő jegyzési idő alatt a mai, jóval kedvezőbb körülmények között maradni. Erre mutat a jegyzésre buzdító toborzás nagy lendülete és fokozatos hatványozódása. Kedvező jel az is, hogy már eddig is a nagytöke számos esetben jóval nagyobb összegű jegyzéssel sietett a kölcsönben való részvételre, mint az előző alkalmakkor. De a siker biztosítékát leginkább abban látjuk, hogy minden arra hivatott tényező egymással vetélkedve, mindent elkövet a legszélesebb néprétegek, a legnagyobb és a legkisebb tökébszettek megmozgatása érdekében. Ez helyes is, mert nálunk nagysikerű beföldi kölcsön el sem képzelhető másképp, mint hogy mindnyájan nélkülözhető pénzünket felajánljuk.

A járásbeli jegyzéseket az alábbiakban közöljük:

Az adóhivatallnál jegyeztek:
ifj. Spolár Iván Muraszermely 10000 K,
Perkits István Muravárhely 2000 K, Bánfi Máttyás Szécsenykut 500 K.

Muraszombati Takarékpénztárnál jegyeztek:
Szencsár József Korong 600 K, Kosztricz Mária Barkócz 1200 K, Ferencsics Ferenc Korong 2000 K, Dr. Olajos József Muraszombat 1500 K, Pósfay Pongrácz Muraszombat 5000 K, Zsóks Máttyás Máttyás Muraszentes 3000 K, Szever Iván és Rátiny Mária Korong 1000 K, Gomba Józsefné Lendvanesmed 2000 K, Heklics Jánosné Lendvanesmed 2000 K, Grábár Miklós Urdomb 500 K, Lukács Ferenc Korong 1000 K.

Mezőgazdasági Banknál jegyeztek:
gróf Batthyány Zsigmond Csendlak 200.000 K, özv. dr. Hollósy Kálmán szül. Mintsek Valéria Muraszombat 81.000 K, özv. Mintsek Gáspárné Muraszombat 10.000 K, Szarvaslak vidéki

takarékpénztár Szarvaslak 30.000 K, Siftár Istvánné Pálmafa 10.000 K, N. N. 12.000 K, Zágonyi János Muraszombat 8000 K, Kühár János Battványd 5000 K, Kühár István Mezővár 16.000 K, Kühár Istvánné Mezővár 5000 K.

(Folytatjuk.)

A hadikölcsönjegyzés után biztosíthatja legjobban tökéjének legbiztosabb és legmagasabb jövőelőmezőségét.

Ünnepély a polgári fiúiskolában.

Polgári fiúiskolának jól sikerült ünnepély rendezett az elpusztult kárpáti falvak felélegyzésére. Persaits Laura, tanárnő hazafias beszédben méltatta az ünnep jelentőségét, melynek sikerét Geiger László, Berger Ottó és Czipoth György tanulók szavaltatokkal, az ifjusági énekkar pedig énekszámával mozdította elő. A szót tett követte: lelkes ifjuság 67 kor. 40 fillért adott össze elpusztult falvaink felépítésére. Persaits Laura tanárnő lelkes beszédét itt közöljük:

Kedves Ifjak!

A háború 21 hónapja sok dicsőséget szerzett a magyar névnek, mert a magyar fegyverek északon, délen hirdetik a magyar nemzet erejét nagyságát. Sokszor fölragyogott arcunk mikor olvastuk a fényes győzelmeket s boldogan közöltük a legújabb híreket. Büszkén emeltük föl tekintetünket, midőn az újságok lelkesedve beszéltek a magyar fegyverek sikereiről. Hisz a magyar mindig hős volt. Magyar karok szerették és tartották meg nekünk ezeréves szép hazánkat.

De, hogy régi tradíciókhoz hívek maradhassunk, örömiünk nem maradhott kísérő nélkül hisz akkor nem mondhattuk volna: Sirva vigad a magyar! A bánatból, a szenvedésből is kivettünk részünket. Az első dicsőségre jött a megpróbáltatás: az 1914 augusztusára, szeptemberére jött az október a november és a borzasztó téli csaták dermesztő hidege: az orosz sereg betörése Jobbnicánál, Uzoknál, Duklánál. Mert a magyarnak nemcsak a harcból, de a csapásból, a veszteségből kétszeresen kell osztania. —

A Kárpátok bércéinek öleli karjait, melynek áttörhetetlenségében gyermekként hittünk — szét-feszítette a hatalmas orosz erő. Máramaros, Bereg Ung, Zemplén és Sáros vármegyék kifosztott és fölégetett falvai mesélhetnek ama napokról. És e szörnyű harcér előzőt lakói hazálatlan bolyongtak szerte az országban mindenütt szánalmat kelteve, könyvet fakasztva, ahol megjelentek karjukon didergő kicsi gyermekükkel, batyba kötött kis gyufákkal.

Borzalmas napok voltak azok! Akkor megtértünk.

De jött a feltámadás! A husvét csaták előre vetették sugaraikat fölébresztették csüggedni kezdő reményinket. Bizalmunk folyton nőtt! Katonáink halálmegvető bátorsággal harcoltak az őrszáll. S elérkezett a május, az 1915-dik év májusa, mely a kikelet egész pompáját tárta elénk!

Igaz, sok áldozatot követelt tőlünk az első háborús év tavasza, de a nyomába fakadó áldás kárpótolta a már akkor elvesztéseket.

A gorlicie áttörése a legpompásabban sikerült visszakerült Lemberg és a mi büszke pánccal várunk Przemysl. A retgett orosz gőzhenger a mi hőseink előtt gurult, hogy simább tege az a rögöt, melynek minden göröngyét vérel öntözték meg.

Megtörtött az orosz erő a Kárpátok bércéin! A szegény hajléktalan nép visszament lassankint szétrombolt tüzehelyhez sirva ültetett le kiöntött kapujának kövére mihez fogjon, hol kezdje a munkát? Hisz mindenét fölégettek, elpusztították.

Országszerte hangzott szegény kárpáti menekültek jajveszékése és viszhangozt mindenkinek. Egy tekintélyes lapunk „Az Est” mozgalmat indított fölhitva a magyar közönséget a kárpáti falvak fölépítésére. És hogy mennyire megértette a nemzeti szegény kárpáti testvéreink szenvedéseit egy év alatt több mint egy millió koronát áldozott filléreiből e nemes célra, hogy hajlékot emeljen a porba taposott úszkós falak helyére.

Most a nagym. vall. és közokt. miniszter úr is elrendelte ezt az ünnepet, hogy iskoláink növekedéi is megemlékezzenek országunk ama szerencsétlen lakóiról, kiket leginkább ért a csapás és hállával gondoljanak azokra, akik ott a bérceken kiközösödtek a fényes eredmények melynek sikerét mi mintegy esztendeje aratgattuk.

Kedves tanítványaink! Mit tanulhattok ti hős apátioktól, kik ott a harcúterén küzdenek? Miért küzdenek? Ugyebár azért a földért, melyről nagy költőnk, Vörösmarty mondja: Ez a föld, melyen annyiszor apád vére folyt, Ez, melyhez minden szent nevet egy ezredév csaltot.

Tehát drága e föld, mert ismétlenül megfiatultok érte; nagy ára van itt minden hantnak, mert szomorú, de dicsőséges történetekről regél.

Kövessétek atyátok példáját: szeressétek e hazát, mely fölnevelt, ápolt, gondozott. S ha egykor a ti karotoktól várná a védelmet, ércfalaink tájartok feleje és ne engedjétek, hogy ellenség tapossa a megszentelt rögöket.

H I R E K.

— Herbst Géza alispán jubileuma.

Herbst Géza alispán az elmúlt héten ünnepelte alispáni működésének 10 éves jubileumát. A vármegye ezen eredmények gazdag alispánjának 10 éves működése a vármegye életében fontos intézmények létesítésében telt el és járásunk lakóssága, mely iránt Herbst Géza alispán mindig megkülönböztetett érdeklődéssel viseltetett lelkes örömmel veszi részt a vármegye ünnepében és kívánja, hogy Herbst Géza áldásos munkáját a köz érdekében még hosszú időn át fejthesse ki.

— Dr. Skrílecz Mihály kitüntetése.

A király a koronás arany érdemkeresztet adományozta a vitézségi érem szakáigán dr. Skrílecz Mihály, muraszombati körörvosznak, az V. 20. népfelkelő hadtápszáslóaljánál besorozott népfelkelő főorvosnak. Dr. Skrílecz Mihály felé már másodszor fordul a királyi kegy, mely honorálni kívánja azon kiváló szolgálatokat, melyeket a háború kiütése óta a kiváló orvos teljesített. Előzőleg a Signum laudist kapta, mostani kitüntetését pedig az ellenség előtt teljesített kitünő és önfeláldozó szolgálat szerezte meg részére.

— A tótkereszturi takarékpénztár közgyűlése.

A tótkereszturi Takarékpénztár R. T. vasárnap délután 2 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlést. Az intézet elnöke Darvas Aladár tótkereszturi ev. lelkész lelkes örömmel üdvözölte a nagy számban megjelent részvényeseket és az intézet eddigi működését vázolta rámutatva arra, hogy a közvetlenül a világháború kiütése előtti hónapban alakult intézet tulajdonképpen csak 1 hónapon át fejthetett ki tevékenységet, mert a háború viszonyok a vidéki pénzügyi életet megbénították. E rövid idő alatt próbáltál a K 2040. 31 fillért tiszta nyereségnek a jövő évre való átvitelét határozta el a közgyűlés. Nagy lelkesedést keltett elnöknek azon indítványa, hogy az intézet 40000 korona hadikölcsönt meg is szavazta. A közgyűlés a hadikölcsönt meg is szavazta. Elnök aztán az évi működés ismertetésével a közgyűlést bezárta.

— A polgári iskolának építésének ügye. Döntő lépéssel haladt előre e héten a polgári iskola építése. A községi képviselő testület ugyanis hétfőn megtartott ülésében az építés befejezhető érdekében a Muraszombati Mezőgazdasági Banktól 30000 korona kölcsön felvételét határozta el, egyben pedig Mayer János muraszombati jóhírű építőmestert a munkálatok befejezésével megbízta.

— Levél a harctérről. A vitéz 83-ok hozzánk fordultak, hogy lapunkat részükre a harctérre küldjük. A kérésnek természetesen kézséggel tettünk eleget, aminek elismerése az alábbi levél:

Tek. Szerkesztő Ur;

Annak idején kértem önöktől egy városombeli lapot, amelyre ön szíves volt mindjárt 10-ét küldeni eme nagy lelkűség nálam igaz örömet okozott, hogy önök, akik odahaza vannak gondolnak miránk, a kik habár távol, de gondolatban mindig önökkel vagyunk fogadják köszönetem nemsokára küldök verset. Tisztelettel Weisz.

— Gyűjtés a kárpáti falvakért. Az állami elemi iskola tanulóinak Május 1-én megtartott ünnepélyén a kárpáti falvak újra építéséhez hozzájárultak. Sítár Ida 4 K., Osterer Bözsi, Osterer Laci, Sítár Jolán, 2—2 korona, Spránszky Anna, Persaits Laura, Nagy Rózi, Berger Anus, Junkuncz Katica, Szentkirályi Sándor, Schweizer Olga, Horváth Mariska, Kardos Margit, Füst Elemér, Czvetkó Ottó, Heuberger László, Győri Ilonka, Radu Alma, Debelák István, Fasching Ferenc, Hirschl Ilona, Baradics István, Fliszár Irén, Divják István, Trautmann Aladár, Pamtics Amzelm, Vogrinacs Margit, Nádaí Ernő, Debelák Rajmund, Czvetkó Olga, Füst, Aladár, Trautmann Margit, Sándor Eszter, Gonda Margit, Horváth Pali, Paucrics Feri 1—1 korona, Hartman Irénke, 1 K 20 fill, Horváth Erzsike 70 fill, Nemes Györgyi, Nemes Gabi, Mayer Margit 50—50 fill, Kardos Erzi, Kardos Kató, Barbarics Mariska, Király István Győrfi Laci, 40—40 fill, Glázsár Mariska, Zelkó Mariska, Koltai Irén, Bacsics Károly, Baán József Glázsár Károly, Knéz Lajos, Ficzkó István, Horváth Otília, Vurossics Ilonka, Torsztyánszky Magdus, Matus Margit, Heuberger Lili, Mayer Mariska Szampt Mariska 20—20 fill, Schuch Rózi, Ficzkó Luiza, Tírha Viktor, Szecskó József, Düh Antonia Düh Viktor 10—10 fill.

— Gyanus halál az iskolában. Gyanus körülmények közöt hunyt el a vasnyires elemi iskolának egy tizeszandós tanulója. Miholics Szidónia 10 éves gyermekleány előadás közben hirtelen rosszullett, összeesett és mire haza akarták szállítani, meghalt. A közigazgatási hatóság részéről az orvosrendőri boncolás és vizsgálatot pénteken délután Döbrentey Antal muraszombati tb. főszolgabíró és dr. Geiger Vilmos járási főorvos ejtették meg, akik megállapították, hogy a gyermek halálát szívzselhűdés okozta. Ez alkalommal kihallgatták a tragikus véget ért leányka tanulóitársait is, akik egyértelműen azt vallották, hogy a tanítóbücsi botlat megnyitette Szidóniát, aki nagyon megijedt, mert szivbajos volt, aztán összeesett. A tanító, Pálffy Lajos szintén beismerte, hogy a gyermeket egy csintalanságáért megkorholta és egy pálccával rásuhintott, azonban azt kizártnak tartja, hogy a gyermek ennek következtében halt volna meg, mert amint a boncolás eredménye igazolta, a gyermeknek külső erőszak nyomai nem voltak. A boncjegyzőkönyv mégis megállapította az okozati összefüggést a gyermek lejtése és a halála között és ennek alapján a kir. ügyészség megtagadta a temetési engedélyt és törvényeszéki boncolást rendelt el, melynek foganatosításával Szentkirályi Sándor muraszombati kir. járásbíró és két törvényeszéki orvost bíztak meg. A bizottság ki szállott Vas-

nyiresre, s a vizsgálatról és a boncolás eredményéről jelentést tett a szombathelyi kir. ügyészségnek, mely aztán hoz a továbbiak tekintetében határozatot.

— Beer Lajos postamester felmentése. Ismeretes olvasóink előtt Beer Lajos tótkereszturi postamester büntijeg, ki több rendbeli közokirathamisítás és sikasztással vádolva állott ez év február havában a kir. törvényszék előtt, amely a vádlottat a vád alól felmentette. A kir. ügyész fellebbezése folytán az ügy a győri ügyészséghez került. A főügyész a felebbezést visszavonta s így a postamester felmentése jogerős.

— Kárpáti nap. A róm. kath. iskola tanuló is szép ünnep keretében tartották meg a kárpáti iskola napot. Az ünnepély műsorát alább közöljük, melynek értékét a szereplők ügyes szavazatai és precíz eneke tette élvezetesebbé. I. Himnusz II. Prolog. Elszavaltva Schnell Bözsi. III. A kárpáti nap megtatása, felolvasta Csizsár János ügy. tanító. IV. Zug a vihar. Énekelte a háromsólamu gyermekkar. V. Kárpátok szava: Előadták Norcsics Annuska és Nagy Gabriella. VI. Szól a jövőnd. Szavaltva Hoyer Bözsi és Hreskó Vera. VII. Ének: Aki indul a csatára. VIII. Magyar baka beszél: Szavaltva Hartmann Géza. IX. Kárpátok köszöntése: Szavaltva Csizsár Piroka és Vörös Mariska. X. Ének: Hát fiaim . . . XI. Fohász. Előadták Langer Terka és Gredár Annus. XII. Ének: Föl-föl vitézek. Minden poszem, a mit összehordok, értük áldozatul esett hazánk kapujának újja építését szolgálja. A kis tanulók önkéntes adományaikkal — filléreikkel — szintén adtak néhány teglát-, követ a nagy munkához. Összesen 41.68 K-nát gyűjtöttek össze.

— Tótkeresztur község bíró gyűjtése. A járásbeli hősök emlékére adakoztak: Luthár János 40 f., Rüzics János 50 f., Rüzics András 40 f., Rüzics János 20 f., Kelemen Vincze 40 f., Frankó Ferenc 1 K., Szovják József 3 K., 94 f., Luthár Sándor 40 f., Berr Bela 42 f., Simka Béla 42 f., Luthár Sándor 20 f., Malacsics Péter 40 f., Gergár János 1 K., Hári Jakab 1 K., Kutos Lajos 1 K., Gergár Lajos 1 K., Zrinszki Péter 2 K., Kereszmár János 50 f., Kereszmár Ádám 1 K., Pozvek Mihály 1 K., Kúronya János 20 f., Hazug Sándorné 20 f., Kúronya István 22 f., Császár Vincze 20 f., Csahuk József 16 f., Kelemen Jánosné 1 K., Novák Sándorné 70 f., Breszkócs Ádám 50 f., Luthár Juli 50 f., Hazug Sándor 40 f., Kúcsán Vincze 1 K., Kereszmár Lajosné 10 f., Luthár Ferenc 20 f., Luthár Juli 40 f., Osvaticus Ádám 1 K., Hári József 1 K., Csók Jánosné 1 K., Csók József 1 K., Hári István 30 f., Gergár Józsefné 2 K., Gergár Jánosné 1 K., Gergár Jakab 1 K., Gergár Péter 1 K., Gergár Sándorné 30 f., Gergár Ferenc 80 f., Csók Sándor 40 f., Csók Dani 1 K., Csók János 20 f., Csók Andrásné 20 f., Csók József 60 f., Csók Lajos 60 f., Kúcsán Miklós 50 f., Csahuk Sándor 60 f., Gergár Sándor 40 f., Gergár Mihály 1 K., Csók István 60 f., Breszkócs Ádámné 80 f., Hári György 20 f., Csók Iván (tótkereszturi lakosok) 60 f., Korosecz Kálmán Sándorvölgy 1 K., Kollár Lajos Péterhegy, 40 f., Malacsics Károly Domonkosia 1 K., Gergár Péter és felesége Ujkőhénye 6 K., Hassai József Órialu 30 f., Jakosa János Domonkosia 1 K.

— Köszönet nyilvánítás. A muraszombati tartalék kórháznak Bärköcz község 72 tojást és 3 liter tokmagolajat, Sável János vendéglős Kiszombat 3 kenyeret volt szíves adni, melyért hálás köszönetet mond az ápolat katonák nevében a vezetőség.

Szerkesztői üzenet.

B. V. urnak Rákospalota-Ujfal. Szívesen vettük nagybecsű cikkét a villanyvilágításról, azonban e számunkban már nem jöhetett, mert szerkesztőségünk e kérdésről épp e számban foglalkozik, amelyben már nagybecsű cikkére a választ is foglaltatik. Legközelebb foglalkozunk vele.

A szerkesztésért felelős: Dr. Vályi Sándor.

Kedvező alkalom!

Elköltözés miatt jutányos árban kaphatók elsőrendű zongorák, piáninók és harmóniumok.

B. VOLCKMAR
zongora kereskedése
MARBURG, A/D. Herrengasse 56.

Használjunk hadi postabélyeget!

Szilvórium, törköly- és seprópálinka, rum és likőrök, továbbá ó-uj borok
előnyös árban kaphatók

ROSENBERG LAJOS

bor- és szesznyakereskedő

CSÁKTORNYA.

rekedség,
elnyálkásodás,
hurut és görcsös
köhögés ellen.

MILLIÓK

használgják a Kaiser-féle Mell-Karamel-lák három fenyővel. **6100** közi. hit. bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól igazolja biztos hatásukat.

Kellemes ízű csukorkák **csomagonként 20 és 40 fillér, dobozban 60 fillérért** kapható Muraszombathban Dr. Bölcs Gyula gyógyszerzetárában.

A vasúthoz járó ut világitási

ügye — sajnos — még máig sincs megoldva, de azért Ön pompásan világíthat, ha vesz egy **Heliophor Gold-Export** jól világító villamos

zseblámpát!

Vakító fényt adó zseblámpák a legtartósabb s legegységesebb kivitelben! Alkatrészek egyenkint is kaphatók. A legjobbnak elismert a Heliophor elemek legolcsóbb árban elárúsítása:

Balkányi Ernőnél Muraszombath.

65/1916. végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. illetőleg az 1908. évi 41. tcz. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a muraszombati kir. járásbírósnak 1915. évi P. 1300. 3. számú végzése következtében dr. Vályi Sándor ügyvéd által képviselt Benkó Iván, miat kk. Benkó János gyámja, kismálnási lakos javára 250 kor. s jár. erejéig 1916. évi február hó 21-én fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1120 koronára becsült következő ingóságok, u. m. borjúk, repavágó gép, krumpli, szecsakametsző, malacok, sertés, hidas, szalma és vetőgépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a muraszombati kir. járásbírósnak 1916-ik évi Pk. 560/3. számú végzése folytán 250 kor. tőkekövetelés, vagyis 1000 K-nak 1914. évi június hó 17-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 133 kor. 97 fillérben bíróilag megállapított költségek erejéig Kismálnás községben, végrehajtás szünetedtek és a birtaló lakásán leendő megtartására

1916. évi május hó 11-ik napjának

délelőtti 10 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpenzítés mellett, a legtöbbet ígérnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Muraszombath, 1916. április hó 27.

SZABADFY JÓZSEF,
kir. bír. végrehajtó.

VIGYÁZZON

egészségére!

Megbízható és jöminőségű nikotinmentes **cigaretta-hüvelyeket**

csakis **BALKÁNYI ERNŐ** könyv- és papírkereskedésében Muraszombathban szerezhet be.

Előfizetőknek ingyenes
hirdetés-rovata.

HELYBELIEK:

ASCHER B. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése. Férfi és női cipő raktár. Vesz mindenféle gabonát.

ANTAUER JÓZSEF bábsütő és mézeskalácsos

BENKÓ JÓZSEF Szállodája az „Elefánt”-hoz.

BITTERMANN TIVADAR borbély és fodrász.

BOROS BENŐ kávéháza.

CZIPOTT MIKLÓS férfi- és női cipész.

DICK SÁNDOR sajtgyáros.

FÜRST A. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg és porcellánkereskedése.

FLISZÁR JÓZSEF épület- és butorasztalos. Motorerőre berendezett műhely.

KR. HIRSCHL divatruház. Legolcsóbb bevásárlási forrás. Fő utca.

HEIMER IGNÁCZ deszka-, faszén-, mész-, cement- és vegyeskereskedése Lendva-utca.

HALBARTH HENRIK vendéglős.

KEMÉNY MÓR „Korona” kávéháza.

Ipar és kereskedelem.

Előfizetőknek ingyenes
hirdetés-rovata.

VIDÉKIEK:

BRANDSTEIN ISTVÁN kéményseprő-mester Szombathely.

GROSZ SAMU vendéglős Udomb.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Lendvanemesd.

HAHN HERMAN vegyeskereskedő Bodóhegy.

HIRSCHL LIPÓT vegyeskereskedő Kőhidán.

KÜZMICS MÁTYÁS vendéglős Battyánd.

KOUSZ ANTAL vendéglős Bpest VII. Sip-ut. 5.

KÜHAR ISTVÁN vendéglős Mezővár.

KÜHAR JÁNOS vendéglős Battyánd.

KÜHAR ISTVÁN vendéglős Márkusházán.

OBÁL SÁNDOR vendéglős Bodóhegy.

SAVEL JÁNOS vendéglős Kiszombat.

STIVÁN FERENCZ vendéglős Kőhida.

SIFTAR MIHÁLY vendéglős Sűrűház.

SOMMEK JÓZSEF vendéglős Felsőlendva.

TITÁN ISTVÁN vendéglős Radkersburg.

VEZÉR JÓZSEF vendéglős Mártonhely.

PLACSEK VENCEL órás és aranyműves Muraszombath.

KARDOS JÓZSEF vaskereskedő, szecsakavágó gépek árusítása

KALCHBRENNER és NÁDAI bornagykereskedése, Gróf Szápáry-utca.

KOLOSSA JÁNOS férfi- és női cipész.

KOHN LIPÓT fűszerkereskedő, deszka, mész, cement és eternit pala árusítás.

NEMECZ JÁNOS vaskereskedő, nagy raktár varrógép-, kerékpár- és mindenemű gazdasági gépekben.

POLLAK JÓZSEF pékmester. Templom-utca.

PÉTERKA FERENCZ vendéglős

PÁLFI ISTVÁN kovácsmester Lendva-utca.

RATKOL TIVADAR gőzléglagyára.

RITUPER ALAJÓZ épület- és műlakatos, kerékpár-, mérleg és fegyverjavító műhely. Kerékpár raktár.

SIFTAR LAJOS gőzmalom tulajdonos.

TURK JÓZSEF vendéglős Templom-utca.

URSZULESZKU PÉTER uri és női fodrász.